

Bloomberg: Reducerile de dobânzi în Europa de Est nu mai sunt luate în calcul, în urma inflației ridicate

Europa de Est va renunța probabil la măsurile de atenuare a politicii monetare, adoptate de marile economii, ca anticipare a potențialelor turbulente după revenirea lui Donald Trump la Casa Albă, transmite Bloomberg.

O combinație între inflația persistentă, deprecierea monedelor și adâncirea deficitelor bugetare îi îngrijorează pe guvernatorii bancilor centrale din regiune, astfel încât perspectivele pentru redresarea deja fragila sunt și mai incerte.

Ungaria și Cehia, două dintre cele patru mari state ex-comuniste, vor menține probabil dobânzile săptămâna aceasta. România se confruntă cu haosul de după sezonul de alegeri, după două reduceri ale dobânzii în acest an. În Polonia, guvernatorul Bancii Centrale este acuzat de jocuri politice, după ce a amânat reducerea dobânzilor până în 2026.

Spre meritul lor, guvernatorii bancilor centrale din estul UE au acționat din timp pentru a atenua efectele slăbiciunii principalului partener de exporturi al regiunii, Germania. Oficialii din Budapesta și Praga au redus semnificativ dobânzile anul acesta, dar viitorul este mult mai complicat.

Divergențele sunt în creștere, oficialii Bancii Centrale Europene indicând că va continua relaxarea politicii monetare. Săptămâna trecută, Banca Centrală Europeană a redus dobânzile cu 25 puncte de bază, pentru a patra oară în acest an și în linie cu estimările, în contextul în care economia zonei euro încetinește, iar turbulențele politice din Franța și Germania creează îngrijorări. Începând cu data de 18 decembrie, rata dobânzii la facilitatea de depozit va fi redusă la 3%, rata dobânzii la operațiunile principale de refinanțare și rata dobânzii la facilitatea de creditare marginală vor fi diminuate la 3,15% și, respectiv, 3,40%, a decis Consiliul guvernatorilor BCE.

Și Banca Națională Elveției (SNB) a decis o scădere a dobânzii de referință cu 50 de puncte de bază, cea mai mare reducere a costului creditului din ultimii 10 ani, în încercarea de a o lua înaintea altor mari bănci centrale care vor să reducă și ele dobânzile și de a ține sub control aprecierea francului. Săptămâna trecută, SNB a redus dobânda de politică monetară, de la 1% până la 0,5%, cel mai redus nivel de după luna noiembrie 2022.

Lasând deoparte temerile privind presiunile inflationiste, guvernatorii bancilor centrale din țările occidentale caută să pregătească economiile în cazul unor perturbări comerciale sau geopolitice pe care le-ar putea aduce al doilea mandat al lui Trump. De asemenea, Rezerva Federală a SUA (Fed) ar urma să reducă din nou dobânzile săptămâna aceasta.

În flancul estic al UE situația este diferită, monedele naționale fiind în mod special expuse la volatilitatea de pe piață, în timp ce inflația rămâne ridicată.

Joi, Ungaria ar urma să mențină dobânda de politică monetară, care este printre cele mai ridicate din Europa. În timp ce economia a intrat în recesiune în trimestrul trei, deprecierea forintului este principalul obstacol pentru mai multe reduceri.

"În condiții normale, datele privind inflația și percepția de risc ar lăsa loc pentru relaxarea politicii monetare. Dar instabilitatea de pe piețele financiare va determina decizia Bancii Centrale", au apreciat economistii ING Bank NV.

În Cehia, oficialii se pregatesc de oprirea campaniei de reducere a dobânzilor, economia înregistrând o creștere anemica, iar avansul salariilor este rapid.

Totusi, Martin Gurtler, analist la Komerční Banka AS în Praga, spune ca se asteapta la revenirea relaxării politicii monetare, "ținând cont de performanța economică redusă și așteptările privind reducerea inflației". El estimează o reducere a dobânzii de la 4% la 3% în iunie.

Nu există un astfel de noroc în Polonia și România, unde economiile sunt în declin, pe fondul scăderii cheltuielilor de consum, care anterior au fost motorul creșterii.

Luna aceasta, guvernatorul Bancii Centrale a Poloniei, Adam Glapinski, a amânat neașteptat perspectivele privind reducerea dobânzilor până în 2026, citând incertitudinile privind inflația.

Între timp, România este prinsă într-o criză politică care va complica probabil eforturile de a ține sub control cel mai ridicat deficit bugetar din UE, condiția cheie pentru ca banca centrală să reia reducerea dobânzilor.